

МЕРТВІ СЕЛА ЖИВИХ ЛЮДЕЙ

- Села мертві тут. Вірніше як: люди живі є, але села... Як би це сказати... Не знаю, може, відродяться. Чесно, не знаю. Це мої краї, рідні. Я родом звідси, знаю тут все, а за ці три місяці об'їздив тут всюди, багато бачив. В одному селі, хорошому, гарному селі, - троє людей лишилося після окупації. Двоє стареньких, які просто не схотіли нікуди їхати, і один досить молодий ще чоловік. Я на нього дивлюся і все розумію і як лікар, і як людина. У нього всі одночасно загинули: дружина, дитина... Він просто п'є і чекає, коли смерть його забере. Життя з нього вже давно пішло. За що? Я знаю, ніхто не має відповіді на це питання. Але, блін, за що?

ЯК ОДЕСЬКІ МЕДИКИ Й ВОЛОНТЕРИ ДОПОМАГАЮТЬ ДЕОКУПОВАНІЙ МИКОЛАЇВЩИНІ

Іллі Мартенсу 26 років, він - лікар невідкладних станів медицини катастроф, працює на "швидкій", а після цілодобових чергувань раз-два на тиждень їздить разом з іншими волонтерами благодійного фонду "Спарт" у найвіддаленіші села Миколаївщини. До однієї такої поїздки долучився **Інтент**.

"ПОДАРУНКИ" СЕЛЯНАМ ВІД РОСІЯН

Наша "швидка", напхана коробками з медикаментами, одягом та іншими потрібними речами,

їде зовсім нещідко. Правильніше б сказати: ледь повзе. За Миколаєвом, на херсонському шосе, дороги настільки понівечені важкою технікою, що навіть бувалим мандрівникам, яких ямами не злякаєш, непросто. Ілля після нічної зміни намагається подрімати просто на матраці, який поклав на підлогу. Авто нещадно тремтить, але йому, схоже, таки вдається трохи дрімати. Психолог **Олександр Варламов**, на відміну від Іллі, їде у таку подорож вперше. Із цікавістю розгля-

дає довколишні поля: де-не-де там видніється згоріла, іржава військова техніка. Замість тракторів, які в цей час вже б мали обробляти миколаївські поля, готовуючи їх до посівної, тут вишикірють зуби рештки танків і БМП. Ілля вже остаточно прокинувся і тепер показує нам, де проходили бойові дії та де лишилося найбільше танків.

- Багато вже прибрали, навіть за останній тиждень. Розмінюють поля потихенку і витягують. Але я не уявляю, якщо чесно, коли це

реально розмінюювати, - зітхає він.

І нагадує водію, щоб не шкодував автівку:

- Повір, краще ями. На узбіччя - в жодному разі. Тільки дорогою.

Водій зітхає. Він теж їде перший раз, і кожна яма для нього відгукується водійським болем. Але узбіччя заміновані. Власне, тут усе заміноване. І скільки людин-годин і умовних "псів Патронів" треба, аби повернути до життя ці змертвілі поля, - навряд чи

можна точно підрахувати.

За годину з хвостиком ми нарешті вповзаємо в село Центральне. Як і пояснювала команда волонтерів, вони обирають найбільш віддалені села, жителі яких не мають можливості регулярно бувати у великих містах чи селищах, а відтак фактично позбавлені нормальної медичної допомоги та можливості отримувати найнеобхідніше.

продовження на стор. 2 >>

[«< початок](#)
[на стор. 1](#)

"Перший раз ми приїхали 6 січня, тепер їздимо кожної п'ятниці. Ідея допомагати людям саме в такий спосіб у нас з'явилася після спілкування з військовими, в яких у цьому селі живуть родичі. Вони сказали, що тут всі більше 10 місяців без медичної допомоги. Як ми могли не поїхати?" - розповідає волонтерка **Світлана Фоменко**.

Фактично доїхати до Миколаєва з Центрального зараз реально хіба що своєю автівкою. Але звідки вона у цих самотніх бабусь, які стоять у дворі, явно з нетерпінням очікуючи на нас?

Ми розвантажуємо коробки, обережно передаючи їх у руки дівчині з довгим темним волоссям і величезними, напрочуд гарними очима, а також хлопцю-підлітку в чорному пальті.

Це **Настя і Саша**. Настя - місцева волонтерка, яка знаходилася в селі весь час, поки тривала багатомісячна окупація. Саша виїздив із села разом з бабусею на Черкащину, але вони повернулися за тиждень після звільнення: як тільки дозволили сапери. До речі, з автомобілем саперів ми розминаємося якраз перед в'їздом до села. І заодно встигаємо побачити, як від'їжджає "вишка" електромонтерів: вони якраз завершили ремонтні роботи.

- Світло тепер буде, дась Бог. Надіюсь, і вода, - радіє

бабуся в темно-зеленій теплій хустці. Світла в них не було з березня - початку окупації. А от газу німає досі: комунікації настільки заміновані, що говорити про відновлення постачання надто рано. Тож опалюються пічками й "буржуйками".

Минулого тижня біля села на міні підірвалася така ж "вишка": монтери дістали поранення, а водій помер у лікарні.

- Сапери постійно працюють. Але тут тих мін настикано стільки, що це жах. Вони, коли тікали, нам так і казали, типу добряки: "Ви тут астарожна, по посадкам не ходіте, там подарочки". А "подарочки" їхні не тільки в посадках, а на кожному кроці. Люди нам світло робили, от і наштовхнулися на "подарочек". Сволосі, - тихо, але твердо говорить жінка.

Сапери теж регулярно підриваються попри свій досвід:

- Вони по-хитрому робили. Беруть міну, кладуть. А під нею - граната. Сапер бере міну знешкодити, а вибухає граната знизу. А ці кляті "пелюстки" взагалі капець, непомітні, пластикові, їх чорта з два побачиш. І всюди, тупо всюди натикали, тварі, - з гірким знанням справи розказує інша жінка.

ТРИ КАРТИНИ ПРО ВІЙНУ

У Центральні росіяни заїшли на початку березня, вночі.

- Я до останньої капельки не вірила, що війна буде.

Згорілі танки в полях Миколаївщини

І вже й бахкати почало, і війна почалася, а я все ще якось всередині не вірила. І тут вночі гуде земля. Я встала і до вікна. І бачу, там летить, летить техніка, танки. Я думаю: наші. Тоді як промінь якийсь висвітлив - буква з. Я закам'яніла. Не те, щоб страшно, а якось... Заледеніло все. Наче все, кінець життя і кінець світу. Потім якось оговталися ми. Вже й рік скоро. А як згадаю - ноги терпнуть. Скіки год я живу на світі, а такого жаху не бачила, як тої ночі. То було найстрашніше, - згадує **Оксана**, бабуся Саші, який допомагав нам з коробками.

Інші жінки, які лишалися в окупації, зітхають, мовляв, було страшно. Але намагаються знайти позитив:

- І це вони ще в нас не сильно лютували. В інших

селах деяких звірствували, людей катували, таке витворяли, жах. "Наші" пиячили постійно і лізли з розмовами. Постійно питали, типу, бачите, ми вас "асвабаді". Походу, щось там всередині шкрябало в них чи що. Один раз питав мене якийсь їхній: "А що ви про нас думаете?". Кажу: "А що про вас думати? До вас у нас був газ, люди он пічки давно всі порозбиралі, і тепер мусять наново їх запускати. Було світло, була централізована вода. Все було. Робота була. Тепер нічого нема. Що ми про вас думаемо, як ти, блін, думаєш?". Він постійно-покліпав, каже, типу, в мене в "дєрєвнє" теж нічого нема, але скоро все буде і ми вам скоро все зробимо. Сміх і гріх. Зроблять вони, ну да. Але вірю, що в його "дєрєвнє" нічого нема. Тягли у нас, коли тікали, все, що бачили. А як хвалилися тут весь час, типу "расія тут навсігда". Ага, "навсігда - до ноября", - жартує і злиться одночасно Настя.

Після деокупації вона активно займається волонтерством, допомагає літнім самотнім людям у селі, військовим, дітям. Каже, що часу на відпочинок майже нема, але так, допомагаючи іншим, їй самій стає легше:

- Я хотіла мобілізуватися. Потім зрозуміла, що так зроблю більше користі. Ненавиджу їх. Вони ходили п'яні по селу, вічно забували свої чортові автомати. У мене руки чесалися взя-

ти раз - і порішти, скільки встигну, а там хай убивають. Але ж розумію, що мені вже буде все одно, а людей в селі замордують. Доводилося терпіти. - Що для мене війна в нашему селі? Я бачу три картинки. Перша: горить поле. У нас всі поля горили, бо ж поруч - лінія зіткнення, один снаряд упав - і все, все палає. Так от я йду, поле в кінці села горить на пів неба, а один чоловік корову веде, а другий пилляє дрова. Життя продовжується. Друга картина: ми коли їхали в Херсон повз згорілі посадки, дивились на згорілі штурпаки дерев. А пташки кидаються, кидаються в усі боки, місця собі знайти не можуть. Третя картина: в нас на вулиці жили лелеки. І от сидять мама-лелека, діти-лелечата, а поруч - тато-лелека, весь у сажі, дзьоб униз...

- Боже, Настю, нашо ти це розказуєш. Мені людей так не шкода, як тих лелек, - зітхає жінка поруч.

ТАБЛЕТКАМИ І РОЗМОВАМИ

Люди збираються в порожній хаті односельця, який захищає країну в лавах ЗСУ. Організовувати в нього вдома лікарський прийом охоче дозволив. Тож тепер у двох кімнатах триває справжній лікарський прийом: люди по черзі заходять до Іллі, якого вже добре знають. Переважно люди похилого віку, які заходять до Іллі стривожені, а виходять - з посмішками.

"Хвостовики" в родючих полях

"Приймальня" лікарів

- Що вам лікар таке хороше сказав? - цікавлюся в однієї з жінок.

- Та просто нормально розмовляє. Приємно, з повагою. Пояснюю, що до чого, що зі мною, чому, що робити. Заспокоює і не кричить, - пояснює вона.

- А зазвичай що, кричать?

Та всяке буває, - не хоче вдаватися в подробиці жінка.

Утім, якщо з тим, яку саме допомогу надає їм лікар зі "Швидкої", людям зрозуміло, то з чим іти до психолога Олександра - поки не дуже. Спочатку наважуються найсміливіші, розсудивши, що якщо вже лікар приїхав в їхнє забуте село за стільки кілометрів через заміновані поля, то треба до нього зйти щонайменше з відчуття вдачності. Поволі справа посувается: люди виходять так само усмінені. У колишніх сінях, які тепер більше скидаються на лікарняну реєстраціру, тихо. Жінки говорять про воду, світло, хліб, який скоро мають привезти, необхідність іти рубати дрова. З близько тисячі населення раніше зараз тут хіба пара сотень, і то завдяки тим, хто повертається. Переважно - старенькі, але є й кілька молодих сімей. Волонтерка **Ірина Стасюк** пояснює мені, що про цих сільських жінок, яких мучать то кашель, то біль у попереку, - ніколи не напишуть книгу і не знімуть фільм, але поруч з нами - непоказні

героїні, які трималися всю окупацию, пітримували одна одну і передавали координати ворожих постів і розташувань нашим військам.

Тим часом до "приймальні" заходить молода жінка з двома дівчатками-підлітками. Лишає їх у кімнаті і йде у справах. Старша обіймає молодшу і питає, де тут психолог. Налякані молодша поправляє обома руками шапку, перекидає довгу русяву косу за спину й нерішуче йде до тих дверей, за якими приймає Олександр. Жінки сумно хитають головами. Тихенько пояснюють мені:

- У нас тут раз хороший "приліт" був від наших. Точнотуди, де їхній офіцер сидів і снайперша. Ну обєтво... Ми, ясно, раді. Ну вони теж, хоч дурні і алкогольні, але розуміли, що до чого. Забрали усіх чоловіків, хто лишився. Допитували. Шукали наводчика, значить. Потім усіх відпустили. Вони ж не петрають, що тут усі - наводчики. Але одного так і не відпустили. Їхнього батька, - кивають в бік старшої дівчини.

Вона неохоче пояснює, що після його зникнення їм писали шахраї, запевняючи, що він у Донецьку, в СІЗО, і треба скинути гроши, аби вони показали фото. Родина вже була за пів кроку від того, аби перерахувати кошти, аж тут знайомі перевірили номер і з'ясували, що це шахраї, які просто дізналися, що вони шукають батька.

- Після того мала найгірше переносить все. Старша якось тримається, жінка, звісно, теж, бо на ній - малі й хазяйство. Такі хороші дівчатка, Боже-Боже, - одна з жінок витирає мокрі очі.

ДОПОМАГАЄ ДОПОМАГАТИ

За кілька годин, коли всі пацієнти прийняті й усі поради надано, ми збираємося додому. Ілля ще заїздить до лежачих хворих робить перев'язки, оглядає рані в жінки з діабетичною стопою, каже, що вже йде на поправку. Поки він порається там, нам у двір уже несуть якийсь мішок, набитий чимось, наче ганчір'ям.

- Подарунок, сувенір типу, - посміхається Саша, ставить мішок і неспішно, по-дорослому кладе руки в кишені пальта.

Бабуся, яка передала "сувенір", поправляє хустку і ще раз наказує нам їхати в темряві особливо обережно.

Ми виїжджаємо. У мішку - російська військова форма. Бабуся пояснила, що росіянин так швидко втікав, що забув форму, каску та інше спорядження в хаті, де "квартирував", тож місцеві вирішили її зберегти - раптом знадобиться.

- На благодійному аукціоні продамо, якщо що, - вирішують волонтери.

Про всяк від мішка всі відсуваються подалі.

"Швидка" розвантажується

На прийомі у лікаря

Дорога далека й темна. Треба ще заїхати у Миколаїв і віддати коробку ліків волонтерам, які далі відправлять їх на Авдіївку.

- Сіре місто стало. Бачите, ліхтарі світяться, світло є. Наче й магазини працюють. Отут покоцано, бачте, сюди вони встигли танками дійти. А отут уже все, сюди не дійшли. Наче все є, а людей нема, - каже Ілля спокійним голосом. Занадто спокійним. У багатьох вікнах миколаївських багатоповерхівок темно. Але він вірить, що місто оживе.

- У селах важче буде. Думаю, більшість не повернеться. Все розбите. Коли фермери зможуть зайти на поля - то ніхто не знає, а більше там нема з чого жити, якщо не з поля, - каже Ілля.

Олександр розказує про свої враження:

- Я маю значний досвід роботи з травмою. Добре, що люди прийшли. Думаю, наступного разу

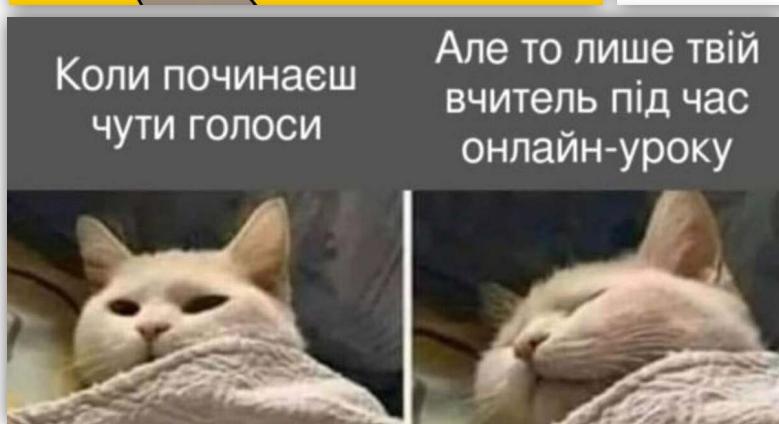
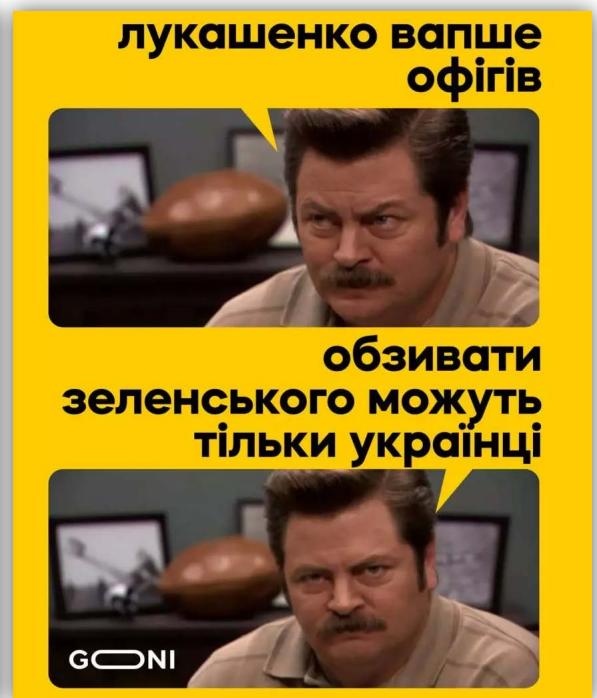
прийде більше. Втрати, окупация - це інроверсія, якщо говорити термінами, тобто людина фокусується на минулому. Це погано, тому що призводить до серйозних ускладнень зі здоров'ям. Ми робимо все, щоб повернутися до теперішнього і щоб людина могла планувати майбутнє. Це найпростіша терапія для людей у такому стані. А ще їм допомагає допомагати іншим. Відчувати свою потрібність.

Ми нарешті робимо всі заплановані справи і виїздимо на одеську трасу. Ту саму, з якої очікувався наступ росіян на Одесу з миколаївського напрямку. Вже за тиждень або раніше лікарсько-волонтерська команда знову вирушить нею в напрямку замінованих полів і розкурочених будинків. Аби спробувати зцілити розкурочені окупантами людські душі і рани.

Авторка: Євгенія Генова

**Фото: Наталя Довбиш
Євгенія Генова**

2023 РІК У МЕМАХ

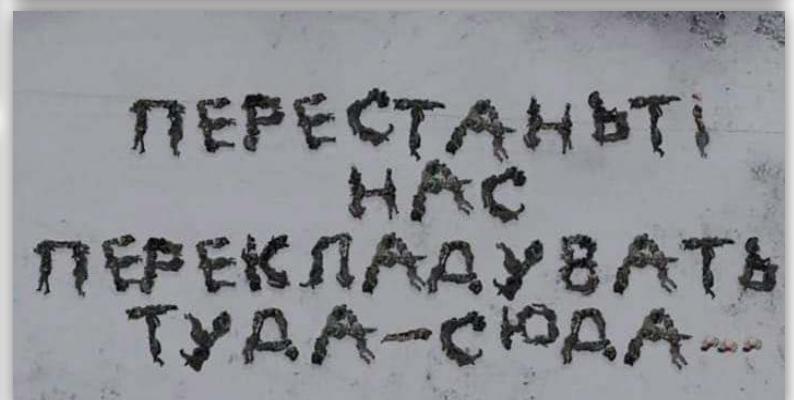
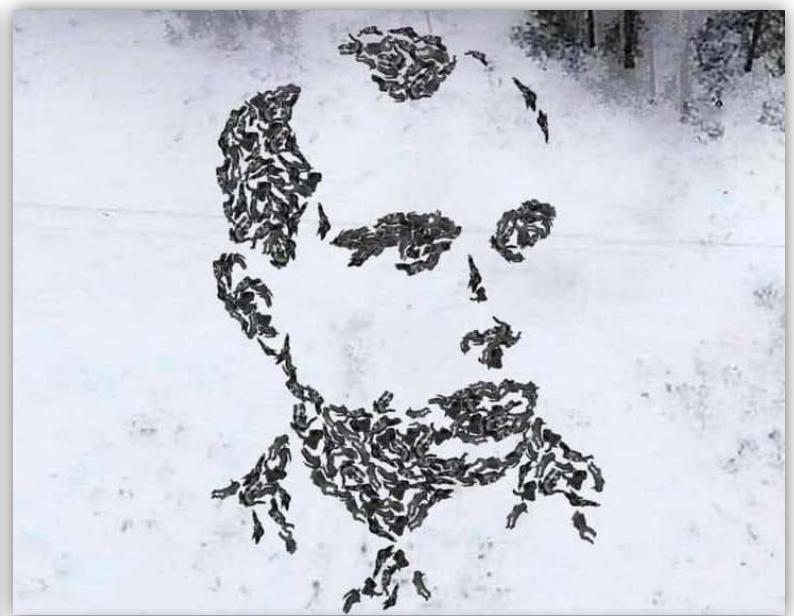
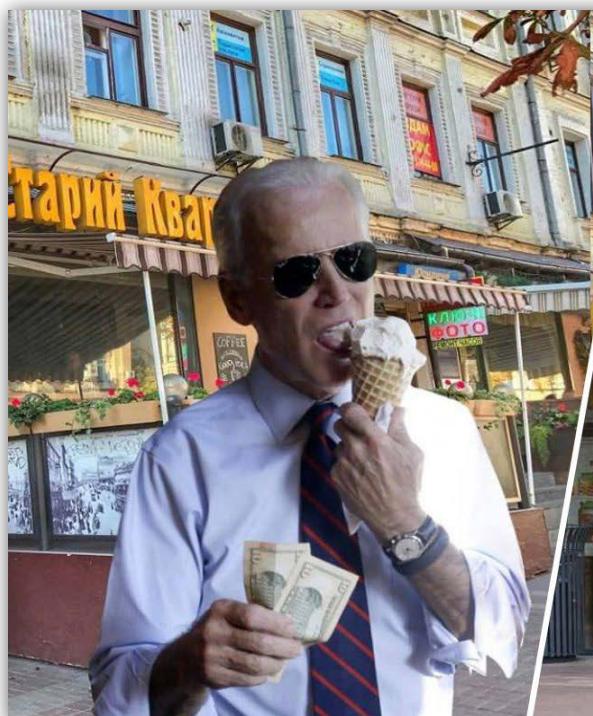

УКРАЇНЦІ: ДЯКУВАТИ БОГУ РАКЕТИ ЗБИВАЮТЬ

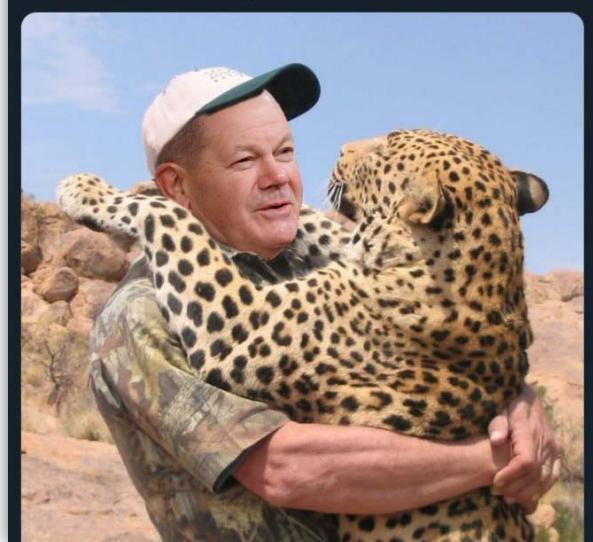

Якщо вам сумно на День закоханих пам'ятайте, що російським солдатам найважче знайти свою другу половинку.

Щастя – це знайти людину, яка тримається за тебе, як Шольц за "леопарди"

- Як тебе звати?
- Женя
- А повне ім'я?
- Переможенька.

Йось /°..°
@yo_syp

24.02.2022: Танки в Україні (((((
24.02.2023: Танки в Україні))))))

ДАЛІ БУДЕ...

ЧИ МОЖНА ВСТАНОВИТИ ФАКТ РЕЄСТРАЦІЇ ШЛЮБУ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ

Стаття 9 Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" визнає незаконними діяльність будь-яких органів на тимчасово окупованій території, якщо ці органи або особи створені, обрані чи призначенні у порядку, не передбаченому законом.

Разом з цим, частина 3 статті 9 Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" говорить про визнання документів, які посвідчують реєстрацію (розірвання) шлюбу осо- би на тимчасово окупова- них територіях (ТОТ). Проте на практиці ця норма не реалізується. Наразі не існує процедур, яка б дозволяла легалізувати такі факти в українському пра- вовому полі.

Для легалізації шлюбів або розлучень, які відбу- лись на ТОТ, не підходить навіть судова процедура встановлення фактів, яку люди проходять для отри- мання українських доку- ментів про народження або смерть.

Хоча стаття 315 Цивіль- ного процесуального кодексу і передбачає можливість судового вста- новлення факту реєстра- ції шлюбу та його розі- рвання, реєстрацію такого факту неможливо здійс- нити, оскільки Правила державної реєстрації актів цивільного стану в Україні не містять такої підстави для реєстрації акту цивільного стану для укладення або розірвання шлюбу як судове рішення про встанов- лення факту, що має юри- дичне значення.

Тому на практиці органи ДРАЦС відмовляють у ре- єстрації таких рішень. Це тягне за собою залишення цих актів неврахованими українською владою або викликає необхідність пов- торної реєстрації укладен- ня / розірвання шлюбу на

підконтрольній уряду України території, що у свою чергу, створює додаткове навантаження на громадян і вносить путанину у визначення моментів виникнення певних статусів цивільного стану.

У міжнародній практиці підхід, за яким визнають- ся деякі документи, видані окупаційною владою, на- зивається "намібійськими винятками", суть якого по- лягає в тому, що видані окупаційною владою до- кументи можуть визнава- тись у тому випадку, якщо їх невизнання спричиняє серйозні порушення або обмеження основопо- ложних прав людини. Застосування цього підхо- ду найбільш притаманне для визнання актів реє- страції народжень, смер- тей і шлюбів.

Ситуація, що скла- ся, фактично призводить до дискримінації осіб, які вимушенні легалізувати ці стани через судові проце- дури, за ознакою прожи- вання на тимчасово окуп-ованій території. Адже від наявності легальних до- кументів щодо цивільного стану, зокрема про шлюб, залежить можливість реа- лізації інших прав подруж- жя. Наприклад, майнових, або прав щодо дітей.

Виходом із такої ситуації було б запровадження по- засудової адміністратив- ної процедури реєстрації принаймні фактів наро- дження, смерті, реєстрації (розірвання) шлюбу, що мали місце на ТОТ. Такі процедури будуть відпові- дати ЗУ "Про забезпечен- ня прав і свобод громадян та правовий режим на

тимчасово окупованій те- риторії України" та істотно спростять життя осіб, які залишилися на ТОТ чи ви- їхали звідти, сприятимуть розвитку правових зв'язків їхніх мешканців з Украї- ною, створять умови вико- нання державою Україна своїх позитивних зобов'язань щодо забезпечення прав особи навіть в умовах окупації частини її території.

Також тимчасовим вирі- шенням проблеми могло бути внесення змін у Пра- вила державної реєстра- ції актів цивільного стану в Україні, які б передба- чили у якості підстави внесення інформації в реєстр актів цивільного стану про одруження або розлучення - судове рішення про вста- новлення факту, яке має юридичне значення.

ЯК УКЛАСТИ УГОДУ З АДВОКАТОМ ДИСТАНЦІЙНО

Повномасштабна війна, фізична відокремленість людей, зокрема на тимчасово окупованих територіях, внесли свої нюанси до порядку взаємодії між громадянином і адвокатом.

Адвокатська діяльність здійснюється на підста- ві договору про надання правової допомоги, відпо- відно до ч.1 ст.26 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність".

Договір про надання правової допомоги укладається в письмовій формі. При цьому він може вчинятися усно у випад- ках надання консультацій записом про це в журналі або якщо клієнт потребує невідкладного надання правової допомоги - з по- дальшим укладенням до- говору в письмовій формі в найближчий можливий строк.

Однак нова реальність потребує можливості укладати дані угоди за тे- риторіальної відсутності клієнта поруч з адвокатом.

У законодавстві України відсутні обмеження щодо укладення угоди про надання правової допомоги дистанційно (в електро- нному вигляді).

Тобто договір про надання правової допомоги може укладатись в елек- тронній формі. За зако- ном укладені таким чином договори фактично при- рівнюються до письмової форми (стаття 639 Цивіль- ного кодексу України).

Зокрема, Радою адвокатів України зроблено висновок про наявність "...права адвокатів уклада- ти договори про надання правової допомоги за допо- могою інформаційно- телекомунікаційних сис- тем або в інший спосіб з дотриманням вимог, встановлених Конституці-

єю України та Законом України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність".

Після укладення догово- ру на підтвердження своїх повноважень як представ-ника адвокат матиме право самостійно виписувати ордер, складати, підпи- сувати та подавати за до- рученням клієнта скарги, заяви, клопотання, зокре- ма позовні заяви, відзиви, заперечення, отримувати копії (дублікати) тощо.

Тобто на сьогоднішній день існує можливість об- мінюватися документами, укладати угоди дистанцій- но, маючи для цього лише смартфон і доступ до ін- тернету.

Укласти договір про надання правової допомоги дистанційно можна на-ступним чином:

- текст Договору надсила- ємона електронну пошту чи в один із месенджерів. Клієнт/адвокат його роз- друковує у себе на міс- ці, підписує та надсилає поштою іншій стороні (або передаємо автомобільним транспор- том) або після накла- дення живого підпису відскановує та надси- лає отримувачу вже під- писаний електронний договір;

- також Договір можна підписати за допомогою електронного цифрового підпису (ЕЦП).

Більшість додатків інтер- нет-банкінгу мають мож- ливість видати клієнту ква- ліфікований електронний цифровий підпис дистан- ційно без відвідування відді- лення. За його допомогою

через державний сервіс Дія на документ може бути накладений електронний підпис.

Крім того, цей сервіс дає змогу так само і перевіри- ти справжність накладено- го електронного підпису на підписаному докумен- ті та здійснити підписання документу іншими сторо- нами.

Електронний докумен- тообіг з адвокатом може також захищати клієнта від втрати чи незаконного вилучення паперових до- кументів окупантами.

У подальшому електро- нні документи, як і папе- рові, можуть бути викори- стані навіть у суді в якості електронних доказів без- посередньо в електронно- му вигляді.

Авторки: Юлія Лісова, Тетяна Кушніренко, юристки Одеської громадської приймальної УГСПЛ

Одеська громадська приймальня УГСПЛ надає правову допомогу постраждалим від війни за підтримки Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID Ukraine - USAID Україна) "Права людини в дії", яка виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини.

ПУБЛІЧНА ДИСКУСІЯ "ОДЕСА ПІСЛЯ ПЕРЕМОГИ": ЩО ПРОПОНУЮТЬ ДЕПУТАТИ Й ЕКСПЕРТИ

Яке майбутнє очікує на міста України після Перемоги? Хто, як і коли буде відновлювати та розвивати міста й містечка? Що відбуватиметься в місцевій політиці?

Як зміни, що вже сталися за рік, вплинули на жителів міст та їхній світогляд?

ГОЛОВНІ ПІДСУМКИ РОКУ ОЧИМА ДЕПУТАТІВ

Близьча та довгострокова перспективи розвитку Одеси стали предметом дискусії, що відбулася під час Public Talk з депутатами Одесської міської ради, експертами, громадським діячами, журналістами та зацікавленими жителями.

Зустріч організувала та провела Одеська обласна організація "Комітет виборців України" в рамках громадської кампанії "Атестація депутатів місцевих рад". Проведення заходу мало на меті започаткувати експертну дискусію про розвиток міста та спробувати вивести її в публічну площину, щоб визначити і структурувати коло проблем, які першочергово треба вирішувати в Одесі.

За словами депутата **Олексія Асауленка**, депутатську діяльність протягом року було ускладнено через закриття Депутатського порталу, де відбувався електронний документообіг між виборцями, депутатом та виконавчими органами ради.

Разом з цим депутатам, за їхніми словами, вдалося втримати зв'язок із виборцями шляхом ведення прийому як і під час зустрічей, так і через онлайн-спілкування в месенджерах або телефоном. Головним рефреном рефлексії минулого депутатського року пролунало те, що статус місцевого депутата - це не тільки про права, але й про обов'язки перед представниками громади, які їх обрали.

Як зазначила депутатка **Жанна Мандриченко**, "нема за що хвалити, ми просто залишились на своєму місці, як і повинно бути". Її підтримали колега з Черкаської міської ради депутатка **Валерія Шинкарьова**, яка завітала на захід. Вона зазначила, що в двох радах є як спільні проблеми, так і локально різні виклики, проте важливо залишатися в місті і постійно працювати.

П'ЯТЬ РЕЧЕЙ, ЯКІ ПОТРІБНО ЗМІНИТИ В ОДЕСІ ПІСЛЯ ПЕРЕМОГИ

Під час основної дискусії присутні експерти, депутати та активісти представили своє бачення основних питань, що потребують вирішення в першу чергу після Перемоги. Проте загальним меседжем майже у кожного спікера стало те, що починати втілювати в життя все напрочівоване треба вже зараз.

До заходу було проведено попереднє онлайн-опитування експертів та активних громадян Одеси, результати якого продемонстрували, щонайбільш актуальними сферами для післявоєнного розвитку є стратегічні документи міста, планування забудови, реконструкція інфраструктури, модернізація транспортної мережі та прозорість місцевої влади.

Актуальними виявилися питання стратегічного розвитку міста та впровадження нових підходів до його забудови й благоустрою. Присутні багато говорили про корупцію у сфері забудови, відсутність через це іноземних інвестицій та, відповідно, довіри інвесторів.

"Нам гостро необхідна нова містобудівна документація", - сказала депутатка **Світлана Осауленко**, зауваживши, що зокрема треба міняти Генеральний план і затверджувати план зонування територій.

У депутатата **Петра Обуховської** є вже розроблені пропозиції змін у транспортній сфері, зокрема повна реформа громадського транспорту в Суворовському районі, що буде, за його словами, доречним у разі проведення в Одесі EXPO-2030.

Лунали й інші думки щодо сфери транспорту. Наприклад, журналіст **Леонід Штекель** вважає, що громадський транспорт "бере дуже багато коштів бюджету", тож його треба якомога швидше реформувати.

Багато говорили і про новий статус міста Одеси. Депутат **Олег Звягін** запропонував надалі розвивати статус міста як туристичної Мекки зі всіма ресурсами логістичного та підприємницького міста.

Палкі дискусії точилися і щодо інфраструктурних об'єктів міста, зокрема мереж електро-, водогазопостачання. Експерти акцентували увагу на тому, що воєнні дії показали повну неспроможність цих систем протистояти таким викликам. Більш того, реконструкція підтримка мереж, що зазвичай належать приватним компаніям, дуже дорого коштує міському бюджету. Наприклад, для реконструкції та реанімації комунальних ме-

продовження
на стор. 8 >>

[«< початок
на стор. 7](#)

реж експерт **Юрій Звелін-Довський** запропонував від'єднати Одеську ТЕЦ від міських комунікацій.

Депутат **Василь Ісремія** запропонував сформувати розуміння, як місту заробляти кошти в майбутньому, та розробити поетапну концепцію реалізації плану розвитку Одеси: "Ми спроможні у стінах міської ради розробити таку концепцію, схвалити її та запу-

стити конкретні заходи на реалізацію вже зараз".

Маже щодо кожного питання сфери життєдіяльності міста пролунало чимало пропозицій, як схожих за їхнім вирішенням, так і з різними векторами. Проте важливим є те, що всі дійшли спільного висновку, що такі обговорення необхідні громадському суспільству. Важливо, що проводити публічні зустрічі можна в різних експертних колах та щодо різних галузей.

"На наш погляд, у місті дуже не вистачає змістової конструктивної публічної дискусії про розвиток міста, і ця зустріч - спроба розпочати чи вивести в публічну площину та структурувати цю дискусію. Зрозуміло, що це тільки перший крок, і ми зобов'язуємося оприлюднити всі пропозиції, що надійшли, щоб максимальна кількість одеситів могла висловитись щодо них та, можливо, запропонувати власні варіанти," - повідомив голова Одеської обласної організації ВГО "Комітет виборців України" **Анатолій Бойко**.

Громадська кампанія "Атестація депутатів місцевих рад" спрямована на сприяння вирішенню проблеми низького рівня відкритості, прозорості та підзвітності виборцям депутатів 16 міських рад обласних центрів України, а також підвищення поінформованості громадян про діяльність місцевих депутатів.

Проект "Атестація депутатів місцевих рад" реалізується Одеською обласною організацією ВГО "Комітет виборців України" разом з партнерськими організаціями з 16 регіонів України за підтримки Національного фонду демократії (NED, США). У 2016 році апробація методології відбулася в місцевих радах Одеської області за підтримки Міжнародного фонду "Відродження", з 2018 року за підтримки

Міжнародного фонду "Відродження" відбувається розробка вебплатформи "Місцеві депутати. Атестація".

SCAN ME

МИ ЗМІНИЛИ АДРЕСУ САЙТУ

Чому ми це робимо?

- ми першими серед одеських онлайн-медіа перейшли на українську (задовго до законодавчих вимог), тож нам видається логічним лишити в минулому слово, похідне від російського терміну
- ми прагнемо змінюватися на краще і бути сучасними й корисними читачам, тож реагуємо на ваші побажання оновитися!
- хоч нас читають не через назву, а завдяки об'єктивній і незалежній інформації, ми хочемо, аби наша нова назва відображала наш на-мір впливати на демократизацію та прогрес українського суспільства
- ми шукали нову назву в українських словниках, де зібрали терміни, забуті після сталінських репресій
- ми прагнемо зміні збереження нашої впізнаваності одночасно

Яка наша нова адреса?

Intent.press

Інтент - це намір, вплив. Слово англійського походження, широко вживане в Україні до часів сталінізму

- Інтент - це розкриття нових сенсів, контексту і причин
- Інтент демонструє приховане і розкриває глибинну суть
- Інтент - це вплив журналістів і читачів на вирішення проблем в Україні
- Інтент - це південна регіональна мережа якісної журналістики

Ми розширюємося, і відтепер ви зможете читати в нас новини Одещини, Миколаївщини та Херсонщини.

ПІДТРИМАЙ НА ПАТРЕОНІ

Допоможи нам тримати оборону на інформаційному фронті!

patreon.com/intentpress

ДОЛУЧИСЬ ДО СОЦМЕРЕЖ

Підпишись та розкажи друзям, подільсь постом про те, як підтримати незалежну журналістику.

Газета "ІзбірКом"

Засновник - Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації "Комітет виборців України" Свідоцтво №ОД 1413-284-Р
Головний редактор: Болган В.С.

Надруковано в СПД Майстер О.А. Наклад - 12 000 прим.

intent.press

Адреса редакції:

65091, м. Одеса, вул. Садиковська, 25

Телефон: (048) 737-38-98

Електронна пошта: odesakvu@cvu.od.ua

cvu.od.ua, intent.press, cpi.org.ua,

attestation.in.ua, museum.izbirkom.org.ua

